

Aleg 944

Sprawozdanie

Wydziału krajowego z czynności w zakresie publicznego pośrednictwa pracy za II. półrocze 1910. i I. półrocze 1911. roku.

I. Obecny stan organizacyi.

Po myśli obowiązującej ustawy z 16. marca 1904. r. (Dz. u. kraj. Nr. 56) o publicznych biurach pośrednictwa pracy zależy organizacya biur pracy w pierwszym rzędzie od Reprezentacyj powiatowych.

W poprzednich sprawozdaniach Wysokiemu Sejmowi przedłożonych wymieniał Wydział krajowy trzy grupy, na które Reprezentacye powiatowe się rozpadają ze względu na stanowisko, zajęte wobec sprawy organizacyi powiatowych biur pośrednictwa pracy. W ostatnim okresie sprawozdawczym następujące zaszły zmiany w tem ugrupowaniu powiatów:

I. Pierwszą, zawsze jeszcze najliczniejszą i większość powiatów obejmująca grupa powiatów, które oświadczyły się przeciw założeniu biur pracy, zmniejszyła się o jeden tylko powiat zaleszczycki, którego reprezentacya uchwała w r. 1911. przystąpić do założenia powiatowego biura pośrednictwa pracy.

Do grupy tej należą powiaty w liczbie 39 a mianowicie:

1. Bóbrka, 2. Bohorodczany, 3. Borszczów, 4. Brzesko, 5. Brzeżany, 6. Brzozów, 7. Czortków, 8. Dobromil, 9. Dolina, 10. Gródek, 11. Grybów, 12. Horodenka, 13. Jasło, 14. Kamionka strumiłowa, 15. Krosno, 16. Lisko, 17. Mielec, 18. Nadwórna, 19. Pilzno, 20. Przemyśl, 21. Przemyślany, 22. Rawa ruska, 23. Rohatyn, 24. Rudki, 25. Sambor, 26. Skałat, 27. Śniatyn, 28. Sokal, 29. Stanisławów, 30. Stary Sambor, 31. Stryj, 32. Tarnopol, 33. Tarnów, 34. Trembowla, 35. Turka, 36. Zbaraż, 37. Złoczów, 38. Żółkiew, 39. Żydaczów.

II. Powiat lwowski nie oświadczył się dotychczas jeszcze ani za ani przeciw założeniu powiatowego biura pośrednictwa pracy.

III. Trzecia wreszcie grupa powiatów, których Reprezentacye oświadczyły się od czasu wejścia w życie obowiązującej ustawy za założeniem powiatowych biur pośrednictwa pracy, powiększyła się w okresie sprawozdawczym o jeden wymieniony wyżej powiat zaleszczycki, obejmuje więc 34 powiatów a mianowicie:

1. Biała, 2. Bochnia, 3. Brody, 4. Buczacz, 5. Chrzanów, 6. Cieszanów, 7. Dąbrowa, 8. Drohobycz, 9. Gorlice, 10. Husiatyn, 11. Jarosław, 12. Jaworów, 13. Kałusz, 14. Kolbuszowa, 15. Kołomyja, 16. Kosów, 17. Kraków, 18. Limanowa, 19. Łańcut, 20. Mościska, 21. Myślenice, 22. Nisko, 23. Nowy Sącz, 24. Nowy Targ, 25. Podhajce, 26. Ropczyce, 27. Rzeszów, 28. Sanok, 29. Tarnobrzeg, 30. Tłumacz, 31. Wadowice, 32. Wieliczka, 33. Zaleszczyki, 34. Żywiec.

Wśród kategorii, na które rozpadają się powiaty do tej grupy należące, zaszły w ciągu ostatniego roku następujące zmiany:

1. Do dwóch powiatów (Husiatyn i Ropczyce), których Reprezentacje uchwały wprowadzić założyć powiatowe biura pracy, ale odnośnej uchwały dotychczas jeszcze nie wykonały, przybył trzeci powiat mianowicie Zaleszczyki.

2. Liczba powiatów, w których wprowadzić założono biura pracy, ale następnie po pewnym czasie je zwinięto (są to mianowicie powiaty: 1. Bochnia, 2. Buczacz, 3. Chrzanów, 4. Drohobycz, 5. Jarosław i 6. Rzeszów), wzrosła do siedmiu, powiększyła się o jeden powiat, mianowicie Dąbrowę. Tamtejsze biuro, otwarte 1. sierpnia 1907. r., zwinięte zostało czasowo po myśli § 12. obowiązującej ustawy na podstawie uchwały Rady powiatowej, zatwierdzonej przez Wydział krajowy w lipcu 1911. r.

Uchwała zwinięcia biura zapadła też w Reprezentacji powiatu podhajeckiego, dotąd wszakże przez Wydział krajowy nie została zatwierdzoną. Biuro w Podhajcach nie było faktycznie czynnem w tym okresie.

3. Z trzech powiatów, które nie otworzyły własnych biur pracy, lecz przyłączyły się do okręgu działalności sąsiedniego biura (1. Kraków, 2. Wieliczka i 3. Żywiec), wystąpiły dwa pierwsze powiaty ze związku z miastem Krakowem, z którym utrzymywały wspólne okręgowe biuro pracy od 20. stycznia 1907. r. do 20. stycznia 1911. r., tworząc nową

4. kategorię powiatów, które należały do okręgu sąsiedniego biura pracy a obecnie ani własnego biura nie mają ani do okręgu sąsiedniego biura nie należą.

Reprezentacja powiatu żywieckiego powzięła analogiczną uchwałę, mianowicie wystąpienia ze związku z powiatem bialskim, mającym na celu utrzymywanie wspólnego biura pracy w Oświęcimiu. Uchwała ta nie została wszakże dotąd zatwierdzoną przez Wydział krajowy. Powiat żywiecki należy więc zawsze jeszcze formalnie do okręgu biura pracy w Oświęcimiu, więc do poprzedniej (3.) kategorii powiatów, nie mających własnych biur pracy, lecz należących do okręgu sąsiedniego biura pracy.

5. Liczba wreszcie powiatów, które utrzymywały własne samoistne i czynne powiatowe biura pośrednictwa pracy, zmniejszyła się o jeden wymieniony wyżej powiat dąbrowski, wynosi więc obecnie 21 powiatów a mianowicie:

1. Biała, 2. Brody, 3. Cieszanów, 4. Gorlice, 5. Jaworów, 6. Kałusz, 7. Kolbuszowa, 8. Kołomyja, 9. Kosów, 10. Limanowa, 11. Łańcut, 12. Mościska, 13. Myślenice, 14. Nisko, 15. Nowy Sącz, 16. Nowy Targ, 17. Podhajce, 18. Sanok, 19. Tarnobrzeg, 20. Tłumacz, 21. Wadowice.

W rezultacie więc ubyło jedno biuro powiatowe (w Dąbrowie) a nie przybyło żadne nowe biuro powiatowe, zapadła tylko w tym kierunku uchwała, dotąd nie wykonana, w Reprezentacji powiatowej w Zaleszczykach. Nadto dwa powiaty Kraków i Wieliczka wystąpiły już czasowo z organizacji publicznego pośrednictwa pracy, w tym samym też kierunku zapadła uchwała Reprezentacji powiatowej w Żywcu a Reprezentacja powiatowa w Podhajcach uchwaliła również biuro swe zwinąć.

21 czynnych powiatowych biur pośrednictwa pracy rozciąga więc obecnie swoją działalność na 22 tylko powiaty, o jeden więc powiat mniej w porównaniu ze stanem w dniu 1. lipca 1910. r.

Reprezentacje miast Lwowa i Krakowa utrzymują w myśl ustawy miejskie biura pośrednictwa pracy. Biuro w Krakowie obejmuje obecnie okręg wyłączając tylko miasta Krakowa po odłączeniu się powiatów Kraków i Wieliczka.

Razem więc wszystkie publiczne biura pośrednictwa pracy w kraju w liczbie 23 obejmują okręgi 2 miast i 22 powiatów, t. j. 24 okręgów administracyjnych, o 3 więc mniej w porównaniu ze stanem w dniu 1. lipca 1910. Przeszło $\frac{2}{3}$ powiatów w kraju, bo 52 powiatów, nie są faktycznie objęte organizacją publicznego pośrednictwa pracy a nadto i w kilku dalszych powiatach (Podhajce i Żywiec) zapadły nieprawomocne dotąd uchwały w tym samym kierunku.

Fakt powyższy zmniejszania się liczby czynnych biur pracy i kureczenia się okręgu działalności tych biur w kraju stanowi poważną troskę Wydziału

krajowego i skłania go z powodów podniesionych w dwóch poprzednich analogicznych sprawozdaniach do przedstawienia Wysokiemu Sejmowi konieczności załatwienia sprawy nowej organizacyi publicznych biur pośrednictwa pracy a to po myśli wniosków przedłożonych Wysokiemu Sejmowi przez Wydział krajowy w roku 1908. (Nr. 74 alegatów tego roku), załatwionych przez sejmową Komisję administracyjną w sprawozdaniu z 27. października 1910 ls. 7.759/1910.

Wykaz czynnych biur pracy wedle stanu w chwili zamknięcia niniejszego sprawozdania zawiera alegat 1. niniejszego sprawozdania. Al. I.

Ruch w biurach pracy w roku 1910.

Najogólniejsze daty dotyczące ruchu zgłoszeń i pośrednictw dokonanych przez biura pracy w ubiegłym roku zawiera alegat II. niniejszego sprawozdania. Al. II.

W porównaniu z analogicznymi cyframi z poprzednich lat od założenia publicznych biur pracy w kraju przedstawiają się te wyniki działalności 23 biur w r. 1910 jak następuje:

Rok	Biur pracy	Zgłoszeń pracodawców	Zgłoszeń szukających pracy	Skutecznych pośrednictw
1905	15	11.882	12.629	4.165
1906	20	33.967	15.707	12.098
1907	24	63.844	32.556	26.156
1908	23	49.986	34.574	27.653
1909	21	42.545	38.639	26.294
1910	24	41.098	35.649	28.931

Rok ubiegły wykazuje zatem zmniejszenie się liczby zgłoszeń miejsc wolnych i poszukiwanych, mniej mianowicie pracodawców i mniej robotników zgłosiło się do biur, więcej natomiast miejsc obsadzono w porównaniu z roku 1909. W zestawieniu wszakże za rok 1909 nie są uwzględnione cyfry z biur w Nisku i Podhajcach.

Przechodząc obecnie od tych najogólniejszych cyfr do podziału ich na dwa główne działy mianowicie pośrednictwa krajowego i zagranicznego, stwierdzić należy wzrost zgłoszeń miejsc zarówno wolnych jak i poszukiwanych za granicą, natomiast bardzo wybitne zmniejszenie się liczby zgłoszeń miejsc wolnych i poszukiwanych w kraju. Liczba zgłoszeń krajowych zmniejszyła się do tego stopnia, że mimo równoczesnego znacznego wzrostu liczby zgłoszeń zagranicznych ogólna cyfra zgłoszeń bardzo znacznie się zmniejszyła. Miejsc wolnych w kraju zgłoszono w r. 1910 w 24 biurach mniej niż kiedykolwiek od czasu założenia publicznych biur pracy w kraju z wyjątkiem pierwszego roku funkcjonowania tych biur t. j. r. 1905.

I tak zgłoszono w biurach miejsc wolnych:

w roku	w kraju	za granicą
1905	4.689	7.193
1906	11.861	22.103
1907	16.586	47.258
1908	13.190	36.796
1909	13.770	28.775
1910	8.901	32.197

Na 100 zgłoszonych w biurach miejsc wolnych było:

w roku	w kraju	za granicą
1905	39	61
1906	35	65
1907	26	74
1908	26	74
1909	32	68
1910	22	78

Zgłosiło się do biur szukających pracy:

w roku	w kraju	za granicą
1905	3.958	8.671
1906	5.669	10.038
1907	10.725	21.831
1908	9.490	25.084
1909	14.752	23.887
1910	9.802	25.847

Na 100 zgłaszających się robotników żądało pracy:

w roku	w kraju	za granicą
1905	31	69
1906	36	64
1907	33	67
1908	27	73
1909	38	62
1910	28	72

Z powyższych cyfr procentowych wynika, że w żadnym jeszcze roku stosunek obustronny zgłoszeń krajowych do zagranicznych nie był tak niekorzystny jak w r. 1910. Tylko w roku 1908. zgłoszenia miejsc poszukiwanych w kraju wykazują jeszcze gorszy procent w porównaniu z r. 1910.

Nie zmienia tego stosunku okoliczność, że znaczna część zgłoszeń robotników o miejsca nie zostaje w biurach rejestrowana, jeśli nie ma nadziei ich zapośredniczenia. Odnosi się to bowiem zarówno do zgłoszeń robotników po pracę w kraju jak i za granicą i odnosi się zarówno do r. 1910. jak i do lat poprzednich.

Biura nasze rozporządzały więc w roku 1910. przeważnie jeszcze niż kiedykolwiek miejscami wolnymi za granicą (78 na 100) i robotnikami szukającymi pracy za granicą (72 na 100). Miejsca wolne w kraju i poszukiwane w kraju stanowiły zaledwie 22 względnie 28% ogółu odnośnych miejsc w biurach zgłoszonych.

Stosunek popytu do podaży uległ pewnemu pogorszeniu.

Na 100 wolnych miejsc przypadało mianowicie:

w roku	1905	—	107	szukających pracy
" "	1906	—	46	" "
" "	1907	—	51	" "
" "	1908	—	69	" "
" "	1909	—	91	" "
" "	1910	—	85	" "

Skutecznych pośrednictw było:

w roku	w kraju	za granicą	razem
1905	1.030	3.135	4.165
1906	2.420	9.678	12.098
1907	5.564	20.592	26.156
1908	5.633	22.020	27.653
1909	7.612	18.682	26.294
1910	5.837	23.094	28.931

Procentowo przedstawia się skuteczność pośrednictwa następująco:

Na 100 miejsc wolnych obsadzono:

w roku	w kraju	za granicą	łącznie
1905	22	44	35
1906	20	44	36
1907	33	43	41
1908	43	60	55
1909	55	65	62
1910	66	72	70

Na 100 poszukujących pracy otrzymało ją:

w roku	w kraju	za granicą	łącznie
1905	26	36	33
1906	43	96	77
1907	52	94	80
1908	59	88	80
1909	52	78	68
1910	59	89	81

Ogólna cyfra skutecznych pośrednictw zwiększyła się o 2653 pośrednictw. Na wzrost ten złożył się bardzo znaczny ubytek skutecznych pośrednictw w kraju połączony ze znaczniejszem od tego ubytku zwiększeniem się liczby skutecznych pośrednictw za granicą.

Na 100 skutecznych pośrednictw przypadało skutecznych pośrednictw

w roku	w kraju	za granicą
1905	25	75
1906	20	80
1907	21	79
1908	24	76
1909	29	71
1910	20	80

Od początku więc istnienia biur pracy wykazują biura w roku 1910. najgorszy stosunek skutecznych pośrednictw w kraju do skutecznych pośrednictw za granicą, które stanowiły w roku 1910. $\frac{8}{10}$ ogółu skutecznych pośrednictw. Nastąpił w tym względzie powrót do najniepomyślniejszego stosunku w roku 1906.

Wogóle zaś wzrosła względna skuteczność pośrednictwa biur t.j. w stosunku do zgłoszeń i to zarówno w stosunku do pracodawców jak pracobierców, w kraju i za granicą.

Wogóle pracowały biura skuteczniej na polu załatwiania zgłoszeń pracobierców niż pracodawców. Różnica skuteczności wynosi 11% , w r. 1909. wynosiła tylko 6% .

Podobnie jak w r. 1909. największą skuteczność pośrednictwa wykazują biura na polu pośrednictwa robotników za granicę (89%), następnie już znacznie mniej skutecznie obsadzają miejsca wolne za granicą (72%), jeszcze mniej skutecznie obsadzają wolne miejsca w kraju (66%), najmniej zaś skutecznie pośredniczą poszukujących pracy w kraju (59%). W szczególności podnieść należy, że różnica skuteczności pośrednictwa poszukujących pracy w kraju i za granicą wzrosła w roku 1910. o 4% . W roku 1909. wynosiła 26. w roku 1910. 30% . Na 10 zgłaszających się do biur po pracę za granicą 9 ją otrzymywało, na 10 zgłaszających się po pracę w kraju otrzymywało ją tylko 6.

Wszystkie te cyfry obejmują tylko najogólniejsze rezultaty. W obrębie poszczególnych zawodów i okresów roku zachodzą w tym względzie bardzo rozmaite stosunki, których szczegółowy wszakże rozbiór przekracza ramy niniejszego sprawozdania.

Statystyka zgłoszeń i pośrednictw w publicznych biurach pracy w r. 1911. a raczej w 10 pierwszych miesiącach tego roku nie nadaje się jeszcze z natury rzeczy do porównania z cyframi pełnych lat poprzednich. Zapisujemy

więc tylko na tem miejscu dla uzupełnienia poprzedniego obrazu, że w r. 1911. do 31. października wykazują biura skutecznych pośrednictw

w kraju	4.690
za granicą	25.088
razem	29.778

Zmniejszyła się więc, jak dotąd, liczba skutecznych pośrednictw w kraju, podniosła się natomiast liczba skutecznych pośrednictw za granicą.

III. Koszta utrzymania biur pracy w r. 1910.

Wydatki na utrzymanie poszczególnych biur pracy w r. 1910. tudzież Al. III. sposób pokrycia tych wydatków przedstawia tabela, stanowiąca alegat III. niniejszego sprawozdania.

Wydatki na biura wyniosły okragło:

w roku 1905	15 biur	26.016 K
" " 1906	19 "	45.677 "
" " 1907	23 "	77.807 "
" " 1908	22 "	94.747 "
" " 1909	23 "	97.777 "
" " 1910	24 "	92.257 "

Dochód z opłat, stanowiący główne źródło pokrycia tych wydatków, wynosił okragło w koronach:

od pracodawców			
w roku	krajowych	zagranicznych	razem
1905	1.168	6.149	7.317
1906	2.314	18.324	20.638
1907	7.625	48.447	56.072
1908	8.952	76.791	85.743
1909	7.304	68.747	76.051
1910	4.226	63.724	67.950

Wydatki biur pracy 92.257 K

Dochód z opłat 67.950 K

Ogólny niedobór wynosiłby więc . 24.307 K,

gdyby wszystkie biura pracy razem wzięte stanowiły jednostkę administracyjną i gospodarczą. Ponieważ wszakże każde biuro stanowiło odrębną taką jednostkę, więc faktyczny niedobór wyniósł 37.089 K 56 h, pokryty z funduszków publicznych (kraju, powiatu lub miasta).

Z drugiej wszakże strony poszczególne fundusze powiatowe wykazują na podstawie zamknięć rachunkowych za rok 1910. wraz z oszczędnościami z tego samego źródła z lat poprzednich nadwyżkę w kwocie 27.853 45 K, tak że porównując tę nadwyżkę jednych biur 27.853 45 K z niedoborem drugich biur 37.089 56 K otrzymujemy kwotę 9.236 11 K jako niedobór t. j. nadwyżkę wydatków na biura pracy nad dochodami w r. 1910. we wszystkich biurach pracy w kraju jako całość uważanych.

Wydatek faktyczny funduszków publicznych na pokrycie niedoboru biur pracy wynosił:

w roku 1905	— 18.492 K	tj. 70 ⁰ / ₀	ogółu wydatków na biura
" " 1906	— 24.167	" " 53 ⁰ / ₀	" " " "
" " 1907	— 27.697	" " 36 ⁰ / ₀	" " " "
" " 1908	— 24.130	" " 25 ⁰ / ₀	" " " "
" " 1909	— 33.961	" " 35 ⁰ / ₀	" " " "
" " 1910	— 37.089	" " 40 ⁰ / ₀	" " " "

Przeciętny koszt jednego pośrednictwa wynosił:

w roku	1905	6 K 25 h
" "	1906	3 " 77 "
" "	1907	3 " 71 "
" "	1908	3 " 43 "
" "	1909	3 " 71 "
" "	1910	3 " 53 "

IV. Krajowe Biuro pracy.

Krajowe Biuro pracy rozwijało w okresie sprawozdawczym działalność swą w ramach wytkniętych obowiązującą ustawą a szczegółowo przedstawionych kilkakrotnie w poprzednich analogicznych sprawozdaniach Wysokiemu Sejmowi przedłożonych.

Z tytułu nadzoru i kontroli przeprowadziło Krajowe Biuro lustrację następujących biur pośrednictwa pracy:

rok 1910	20 lipca	w Brodach,
	22 "	" Jaworowie,
	26 i 27 "	" Kałuszu,
	28 "	" Kołomyi,
	30 "	" Kosowie,
	2 sierpnia	" Tłumaczu,
	9 "	" Wadowicach,
	11 "	" Myślenicach,
	13 i 14 "	" Nowym Targu,
	17 "	" Limanowie,
	18 "	" Nowym Sączu,
	19 "	" Gorlicach,
	20 "	" Sanoku,
	21 września	" Myślenicach,
rok 1911	27 stycznia do 2 lutego	w Oświęcimiu,
	3 lutego	w Krakowie,
	4 "	" Limanowie,
	5 "	" Dąbrowie,
	6 i 7 "	" Tarnobrzegu,
	8 "	" Nisku,
	9 "	" Łańcucie,
	10—13 "	" Cieszanowie,
	2 i 3 maja	" Kołomyi,
	5 "	" Kosowie,
	7 i 8 "	" Tłumaczu,
	10—16 "	" Kałuszu,
	18—20 "	" Mościskach.

Sprawie statystyki zgłoszeń i pośrednictw w publicznych biurach pracy poświęcało Krajowe Biuro pracy od początku swego istnienia baczna uwagę. Od początku roku 1911 weszły w życie nowe w tym względzie przez Krajowe Biuro wydane przepisy, mające na celu z jednej strony uproszczenie zestawień ze strony poszczególnych biur, z drugiej strony uzupełnienie dotychczasowych informacji w kilku ważnych kierunkach a w szczególności na polu pośrednictwa za granicę a wreszcie ujednolinitenie formularzy. Reformę tę przeprowadziło Krajowe Biuro na podstawie kilkakrotnych konferencji z delegatami c. k. Urzędu statystyki pracy w Wiedniu. C. k. Ministerstwo handlu przyznało też publicznym biurom pracy w Galicyi subwencję na koszt formularzy i remuneracyę za sporządzanie zestawień statystycznych. W pierwszych więc dniach miesiąca wpływają z wszystkich biur pracy do Krajowego Biura zestawienia statystyczne za miesiąc ubiegły; stąd po zrewidowaniu bywają wysyłane do wymienionego c. k. Urzędu statystyki pracy celem ogłoszenia ich w organie tego Urzędu p. t. „Soziale Rundschau“ w dziale peryody-

cznych miesięcznych sprawozdań statystycznych zgłoszeń i pośrednictw wszystkich publicznych biur pracy w państwie.

Po myśli § 13. obowiązującej ustawy o publicznych biurach pośrednictwa pracy stanowi opieka nad wychodźstwem i ewidencja stosunków zarobkowych poza granicą kraju jedno z zadań Krajowego Biura pracy. W spełnieniu tego zadania zwrócił się Wydział krajowy do c. k. Namiestnictwa z prośbą o wydanie zarządzenia, by wszystkie koncesjonowane w kraju agencje prywatne, upoważnione do pośrednictwa robotników poza granicę kraju, przysyłały Namiestnictwu peryodyczne wykazy wysłanych za granicę robotników z dokładnem podaniem ich miejsca pracy za granicą, wysokości wynagrodzenia i innych warunków pracy, tudzież o komunikowanie tych wykazów do urzędowego użytku Krajowemu Biuru pracy. C. k. Namiestnictwo przychyliło się do tej myśli i reskryptem z 10. maja 1911. roku l. XV. a. 1939 zarządziło przedkładanie peryodycznych takich wykazów i komunikowanie ich Krajowemu Biuru pracy. W ten sposób uzyska się zdaniem Wydziału krajowego jeden więcej sposób kontroli c. k. Rządu nad agencjami prywatnemi a nadto jedna więcej grupa faktów z dziedziny wychodźstwa poddaną zostanie stałemu oświetleniu, co tylko ułatwić może orientację w tej dziedzinie.

W r. 1910 zapośredniczyły biura pracy za granicę kraju 23.094 robotników a mianowicie:

do innych krajów monarchii austro-węgierskiej	6.225	tj.	27 ⁰ / ₀ ,
do Niemiec	14.386	"	62 ⁰ / ₀ ,
do innych państw	2.483	"	11 ⁰ / ₀ .

Al. IV. Szczegółową liczbę robotników wysłanych przez poszczególne biura do poszczególnych krajów poza Galicyą w r. 1910 zawiera alegat IV. niniejszego sprawozdania.

Z innych państw poza Austro-Węgrami i Niemcami wysłały biura w roku 1910:

do Rumunii	1574	robotników
" Danii	804	"
" Rosyi	62	"
" Francyi	43	"

W pierwszych 10 miesiącach roku 1911 zapośredniczyły publiczne biura pracy 25.088 robotników poza granicę kraju.

Al. V. Alegat V. sprawozdania przedstawia w formie tabelarycznej liczbę robotników wysłaną przez poszczególne biura do poszczególnych krajów zagranicznych w tym okresie czasu.

Lwią część tych robotników zatrudniają Niemcy i Czechy.

W szczególności wysłały biura za granicę Galicyi:

do krajów monarchii austro-węgierskiej	7.254	robotników	tj.	29 ⁰ / ₀ ,
z tego do Czech	5.329	robotników	tj.	21 ⁰ / ₀ ,
do Niemiec	15.874	"	"	63 ⁰ / ₀ ,
do innych państw	1.960	"	"	8 ⁰ / ₀ .

Poza Austro-Węgrami i Niemcami wysłały biura w roku 1911:

do Rumunii	1101	robotników
" Danii	829	"
" Francyi	19	"
" Rosyi	11	"

Pośrednictwo do Czech zorganizowane jest dobrze dzięki harmonijnemu współdziałaniu na tem polu obustronnych publicznych organizacji pośrednictwa pracy w Czechach i Galicyi.

Za przykładem Czech zamierza Wydział krajowy Morawii powołać do życia Krajowe Biuro pośrednictwa pracy i powierzyć mu sprowadzanie robotników z Galicyi dla pracodawców morawskich. Pierwsze kroki na tem polu już uczyniono i jest nadzieja uzasadniona, że wówczas pośrednictwo robotników z Galicyi do Morawii na właściwe wejdzie tory.

Również c. k. Towarzystwo gospodarskie w Wiedniu nawiązało rokowania z Krajowem Biurem celem pośrednictwa robotników z Galicyi do zachodnich krajów austriackich. Układy odnośne nie wyszły dotąd z poza sfery wstępnych informacyjnych rokowań.

W toku są wreszcie starania podjęte przez Krajowe Biuro celem lepszego zorganizowania wychodźstwa do Francji i Danii i zorganizowania opieki religijnej dla wychodźców z kraju na wszystkich terenach wychodźczych a przede wszystkim w Niemczech.

Obowiązujące rozporządzenie o opłatach biurowych załączamy jako alegat VI. niniejszego sprawozdania.

Podobnie jak w latach 1908 i 1909 Krajowe Biuro pracy również i w roku 1910 zorganizowało, w sposób w sprawozdaniu za rok 1908 szczegółowo przedstawiony, pośrednictwo dla urlopników.

Wyniki tego pośrednictwa w porównaniu z wynikami r. 1908 i 1909 przedstawiają się następująco:

Zgłoszono wolnych miejsc	w r.	1908	1909	1910
a) w rolnictwie i pokrewnych zawodach		121	280	90
b) w rzemiośle		16	30	22
c) w fabrykach		146	11	172
d) w służbie domowej		4	7	26
e) w robotach ziemnych		800	580	305
f) w innych nie wymienionych powyżej zawodach		26	23	103
razem		1113	931	718

Na podstawie rozestanych do poszczególnych oddziałów wojsk list, wolne miejsca dla urlopników zawierających, zgłosiło się do pracodawców

	w r.	1908	1909	1910
szukających pracy urlopników,		259	233	241
z których wstąpiło do pracy		25	100	59
czyli		9·65%	42·92%	24·48%

Kończąc na tem niniejsze sprawozdanie, Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności w zakresie publicznego pośrednictwa pracy Sejm przyjmuje do wiadomości.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

Badeni, w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Stanisław Dąbbski, w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Wykaz czynnych biur pracy

wedle stanu z 25. listopada 1911.

Biuro (Urząd) pracy	Uchwała Rady powiatow. względ. miejskiej	Zatwierdzenia statutu	Dzień otwarcia	U w a g i
1. Brody	18. stycz. 1904	10. lutego 1905	3. styczn. 1903	zreorganizowane następnie na za- sadach obowiąz- ującej ustawy z ro- ku 1904.
2. Cieszanów	8. paźdz. 06	7. listop. 06	1. grudnia 06	
3. Gorlice	11. marca 05	24. paźdz. 06	1. stycznia 07	
4. Jaworów	10. grudnia 08	18. „ 09	15. „ 10	
5. Kałusz	15. czerwca 05	15. listop. 05	1. marca 06	zreorganizowane następnie na za- sadach obowiąz- ującej ustawy z ro- ku 1904.
6. Kolbuszowa	21. „ 06	19. paźdz. 06	30. maja 1900	
7. Kołomyja	20. grudnia 04	10. lutego 05	15. stycznia 05	
8. Kosów	12. „ 05	3. maja 06	1. maja 06	
9. Kraków m.	6. maja 06	14. lipca 06	20. stycznia 07	zreorganizowane następnie na za- sadach obowiąz- ującej ustawy z ro- ku 1904.
10. Limanowa	8. listop. 04	5. stycznia 05	10. lutego 05	
11. Lwów m.	16. lipca 08	10. listop. 08	1. wrześ. 1899	
12. Łańcut	29. grudnia 04	10. lutego 05	1. lutego 05	
13. Mościska	20. „ 04	23. „ 05	1. marca 05	dla powiatów Biała i Żywiec.
14. Myślenice	17. „ 04	10. „ 05	22. lutego 05	
15. Nisko	16. „ 04	10. „ 05	25. „ 05	
16. Nowy Sącz	26. stycznia 06	10. paźdz. 06	3. listop. 06	
17. Nowy Targ	4. „ 08	8. lipca 08	8. kwietnia 08	zreorganizowane następnie na za- sadach obowiąz- ującej ustawy z ro- ku 1904.
18. Oświęcim	25. listop. 04	1. lutego 05	9. lutego 05	
19. Podhajce	20. lutego 06	3. maja 06	1. stycznia 07	
20. Sanok	15. grudnia 04	10. lutego 05	20. lutego 05	
21. Tarnobrzeg	30. „ 04	10. „ 05	1. listop. 1900	Powiat ten otrzy- mał już w r. 1905 zatwierdzenie sta- tutu własnego Biu- ra, z którego sko- rzystal wszakże dopiero w r. 1910 na podstawie za- cytowanej uchwa- ły Rady pow.
22. Tłumacz	11. sierpnia 05	3. grudnia 05	30. paźdz. 06	
23. Wadowice	16. stycznia 09	13. paźdz. 05	15. lutego 10	

Statystyka zgłoszeń i pośrednictw

w publicznych Biurach (Urzędach) pośrednictwa pracy w roku 1910.

L. porz.	Biuro (Urząd) pracy	Miejsca wolne (zgłoszenia pracodawców)			Miejsca obsadzone przez skuteczne pośrednictwo			Miejsca poszukiwane (zgłoszenia szukających pracy)		
		w kraju	za granicą	razem	w kraju	za granicą	razem	w kraju	za granicą	razem
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Brody	242	619	861	114	31	145	686	994	1680
2	Cieszanów	55	2394	2449	—	1914	1914	16	1914	1930
3	Dąbrowa	—	—	—	—	—	—	1	—	1
4	Gorlice	50	—	50	42	—	42	60	10	70
5	Jaworów	—	1312	1312	—	1271	1271	—	1271	1271
6	Katusz	1094	2980	4074	777	1239	2016	795	1335	2130
7	Kolbuszowa	—	2586	2585	—	2343	2343	—	2343	2343
8	Kolomyja	79	2859	2938	69	2429	2498	76	2429	2505
9	Kosów	1	1504	1505	1	1202	1203	3	1202	1205
10	Kraków	1420	584	2004	944	429	1373	1621	560	2181
11	Limanowa	214	1472	1686	14	731	745	384	1181	1565
12	Lwów	4239	99	4338	3138	99	3237	4447	102	4549
13	Łańcut	151	590	1041	309	456	765	325	456	781
14	Mościska	138	2089	2227	138	2089	2227	127	2043	2170
15	Myślenice	136	645	781	17	465	482	347	1282	1629
16	Nisko	—	2099	2099	—	2099	2099	—	2099	2099
17	Nowy Sącz	129	244	373	22	98	120	168	150	318
18	Nowy Targ	248	342	590	179	25	204	327	25	352
19	Oświęcim	145	4767	4912	48	2551	2599	132	2563	2695
20	Podhajce	—	154	154	—	154	154	—	154	154
21	Sanok	143	143	143	19	—	19	169	—	169
22	Tarnobrzeg	50	3757	3807	—	3027	3027	12	2977	2989
23	Tłumacz	9	257	266	—	137	137	5	451	456
24	Wadowice	58	844	902	6	305	311	101	306	407
	Razem	8901	32197	41098	5837	23094	28931	9802	25847	35649

Koszta utrzymania

publicznych Biur (Urzędów) pośrednictwa pracy w roku 1910.

I. porządek.	Biuro (Urząd) pracy	A. Wydatki	B. P o k r y c i e												Niedobór pokryty z fun- duszu powia- towego względnie miejskiego	Nadwyżka pokrycia ponad wydatki
			1. Pozostałość kasowa z roku 1909 i różne do- chody		2. Opłaty pracodawców				3. Subwencje i udziały sąsied- nich powia- tów							
			K	g	K	g	K	g	K	g						
											a) krajowych	b) pozakrajow.				
1	Brody	3.350	26	—	—	56	—	140	73	—	—	3.154	26	2.552	31	
2	Cieszanów	2.484	39	—	—	—	—	5.036	—	—	—	—	—	—	—	
3	Dąbrowa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	Gorlice	25	—	—	—	—	—	—	20	—	—	25	—	—	—	
5	Jaworów	2.477	10	—	—	—	—	1.144	—	—	—	—	—	1.667	10	
6	Kahusz	3.971	60	—	—	1.734	54	4.067	07	—	—	—	—	2.430	90	
7	Kolbuszowa	2.937	79	—	1.732	—	—	6.037	—	—	—	—	—	4.831	59	
8	Końomyja	4.757	48	—	—	25	85	5.078	41	—	—	—	—	346	78	
9	Kosów	1.710	25	7.148	71	—	—	4.391	—	—	—	—	—	9.829	46	
10	Kraków	16.332	95	—	—	738	68	1.591	55	100	—	13.602	72	—	—	
11	Limanowa	2.924	62	—	—	23	—	2.151	—	—	—	750	62	—	—	
12	Lwów	15.140	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15.140	—	—	—	
13	Łańcut	2.768	—	—	—	987	—	1.281	—	—	—	500	—	—	—	
14	Mościska	3.721	71	670	78	377	—	6.308	76	—	—	—	—	3.634	07	
15	Myślenice	342	02	553	42	2	—	651	29	—	—	—	—	865	16	
16	Nisko	4.242	06	—	—	—	—	5.564	—	—	—	—	—	1.322	23	
17	Nowy Sącz	2.330	18	—	—	21	—	294	—	—	—	2.015	18	—	—	
18	Nowy Targ	93	51	—	—	227	—	45	—	—	—	—	25	178	49	
19	Oświęcim	11.907	97	364	72	—	—	6.550	—	3.600	—	1.393	—	—	—	
20	Podhajce	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
21	Sanok	222	—	—	—	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
22	Tarnobrzeg	8.827	—	—	—	—	—	8.827	—	—	—	200	—	—	—	
23	Tłumacz	762	53	—	—	—	—	454	—	—	—	308	53	—	—	
24	Wadowice	929	07	—	—	12	—	1.112	40	—	—	—	—	195	33	
	Razem	92.257	19	11.070	90	4.226	07	63.724	41	4.000	—	37.089	56	27.853	45	

Liczba robotników wysłanych przez Biuro (Urząd) pracy za granicę kraju w r. 1910.

I. porządkowa	Biuro (Urząd)	Bukowina	Śląsk austriacki	Morawy	Czechy	Nizsza Austria	Inne kraje austr.	Węgry	Bośnia	Razem Monarchia austr.-węg.	Śląsk pruski	Księstwo Poznańskie	Inne wschodnie prowincje pruskie	Zachodnie prowincje pruskie	Razem Prusy	Inne północno-niemieckie państwa	Inne półudn.-niem. państwa	Razem Niemcy	Francya	Dania	Szwecya	Rosya	Rumunia	Razem
1	Brody	—	—	10	491	19	—	—	—	29	40	1,019	237	118	1,414	—	—	—	2	—	—	—	—	31
2	Cieszanów	—	—	—	—	—	—	—	—	491	—	—	—	—	—	—	4	1,423	—	—	—	—	—	1,914
3	Dąbrowa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Gorlice	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Jaworów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Katusz	—	—	—	—	—	—	—	—	616	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,271
7	Kolbuszowa	—	—	—	—	—	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,239
8	Kołomyja	—	—	—	—	—	—	—	—	517	491	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,343
9	Kosów	—	—	—	—	—	—	—	—	606	637	17	84	62	800	—	—	—	—	—	—	—	—	2,429
10	Kraków	—	—	—	—	—	—	—	—	358	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,202
11	Limanowa	—	—	—	—	—	—	—	—	368	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	129
12	Ławów	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	731
13	Łańcut	—	—	—	—	—	—	—	—	171	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	99
14	Mościska	—	—	—	—	—	—	—	—	1,798	62	46	35	202	249	—	—	—	—	—	—	—	—	456
15	Mysłenice	—	—	—	—	—	—	—	—	50	124	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,089
16	Nisko	—	—	—	—	—	—	—	—	1,280	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	465
17	Nowy Sącz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,099
18	Nowy Targ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98
19	Oświęcim	—	—	—	—	—	—	—	—	225	15	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
20	Podhajce	—	—	—	—	—	—	—	—	—	493	686	154	443	1,647	—	—	—	—	—	—	—	—	2,551
21	Sanok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	154
22	Tarnobrzeg	—	—	—	—	—	—	—	—	820	825	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,027
23	Tłumacz	—	—	—	—	—	—	—	—	131	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	137
24	Wadowice	—	—	—	—	—	—	—	—	10	251	—	44	—	295	—	—	—	—	—	—	—	—	305
	Razem	44	160	201	4,278	105	201	785	451	6,225	4,712	1,937	2,373	4,690	13,712	305	369	14,386	43	804	—	62	1,574	23,094

LW. 155.965/910.

Rozporządzenie

Wydziału krajowego w sprawie opłat mających się pobierać w publicznych Biurach pośrednictwa pracy.

Na mocy § 9. ustawy z dnia 16. marca 1904 Nr. 56 Dz. u. kraj. Wydział krajowy wydaje następujące przepisy dotyczące opłat, mających się pobierać od pracodawców w publicznych Biurach pośrednictwa pracy.

I. Opłaty pracodawców krajowych.

§. 1.

Pośrednictwo dla pracodawców poszukujących uczniów (terminatorów) wszelkiego rodzaju jest zupełnie bezpłatnem.

§. 2.

Opłata za pośredniczenie

- a) męskiej i żeńskiej czeladzi folwarcznej,
- b) robotników sezonowych rolnych i leśnych, tudzież robotników ziemnych i górniczych,

wynosi od osoby:

1 K	w czasie od 1. stycznia	do końca lutego:
3 K	" " " 1. marca	" " kwietnia;
4 K	" " " 1. maja	" " czerwca;
5 K	" " " 1. lipca	" " sierpnia;
3 K	" " " 1. września	" " października;
2 K	" " " 1. listopada	do końca roku.

O wysokości policzyć się mającej opłaty decyduje termin, na który pracodawca zamówił robotnika, chociażby faktyczne dostarczenie robotnika przez Biuro nastąpiło w terminie innym.

§. 3.

Opłata za pośredniczenie oficjalistów, robotników fachowych, najemników dziennych, służby domowej i pracowników wszelkich innych kategorii w §§. 1. i 2. nie wymienionych, wynosi 1 koronę od osoby.

§. 4.

Pracodawca według swego wyboru może zapośredniczonych robotników albo odebrać w siedzibie Biura pracy, albo też zażądać ich odesłania do miejsca pracy bez konwojenta na własną odpowiedzialność.

O ile pracodawca wyraźnie żąda, aby funkcjonaryusz Biura pracy towarzyszył robotnikom w drodze aż do miejsca pracy lub innego wskazanego punktu, uprawnionem jest Biuro pracy zaliczyć z tego tytułu następujące koszty:

- a) biletu kolejowego II. klasą,
- b) rzeczywistego wydatku na furmanki lub liakry,
- c) dyet po 8 koron za każdą dobę, spędzoną w podróży przez konwojenta.

Nadto dla konwojenta, towarzyszącego więcej niż stu (100) robotnikom razem w jednej partyi do jednego odbiorcy jadących, ma prawo Biuro za wyraźnem, z góry na piśmie udzielonem upoważnieniem ze strony władzy Biuro utrzymującej, zaliczyć z tego tytułu należności po 50 halerzy od każdego robotnika ponad stu.

§. 5.

Oprócz opłat wymienionych w §. 2. i 3. i ewentualnych kosztów konwojenta (§. 4.), nie wolno od pracodawcy żądać żadnych innych należności ani naddatków. W szczególności nie wolno żądać zwrotu kosztów korespondencji pocztowych, telegraficznych i telefonicznych, kosztów wyjazdów ani jakichkolwiek innych wydatków administracyjnych, jakoteż wogóle wydatków połączonych z wyszukiwaniem robotników lub służby. Zwrotu tych wszystkich wydatków nawet za wyraźną zgodą i upoważnieniem pracodawcy nie wolno pobierać.

Zakaz powyższy nie dotyczy zwrotu takich wydatków, które Biuro poczyniło na rzecz i w interesie robotników za wyraźnem z góry na piśmie udzielonem upoważnieniem na rachunek pracodawcy, n. p. zaliczek dla robotników, kosztów podróży robotników i t. p.

II. Opłaty pracodawców pozakrajowych.

§. 6.

Pracodawcy pozakrajowi (t. j. poza granicami Galicyi zamieszkali) uiszczają za każdego dostarczonego pracownika, bez względu na ilość i rodzaj, opłaty w wysokości:

1 K	w czasie od 1. stycznia	do końca lutego;
3 K	" " " 1. marca	" " kwietnia;
4 K	" " " 1. maja	" " czerwca;
5 K	" " " 1. lipca	" " sierpnia;
3 K	" " " 1. września	" " października;
2 K	" " " 1. listopada	" " roku.

O wysokości policzyć się mającej opłaty decyduje termin, na który pracodawca zamówił robotnika, chociażby faktyczne dostarczenie robotnika przez Biuro nastąpiło w terminie innym.

§. 7.

Przepisy §§. 4. i 5. mają zastosowanie także do pracodawców pozakrajowych.

Wszelkie należności oblicza się zagranicznym interesentom w austriackiej walucie koronowej. Przy opłatach w obcej walucie należy przeprowadzić rozliczenia na podstawie stałego kursu, obowiązującego Urzędy pocztowe.

III. Postanowienia ogólne.

§. 8.

Opłata należy się tylko w razie skutecznego pośrednictwa, jednak Biuro pracy nprawnionem jest do żądania od pracodawcy złożenia z góry odpowiedniej kwoty tytułem zaliczki, która zostanie zwróconą, gdy pośredni-

ctwo zostanie bezskutecznem lub zgłoszenie cofniętem. Jeżeli zaliczki nie żądano, opłata powinna być przez pracodawcę uiszczoną w chwili dostarczenia robotnika lub sługi.

Wszelkie od pracodawcy z jakiegokolwiek tytułu pobrane zaliczki i wpłaty należy bezzwłocznie wpisać do dziennika kasowego. Również wszelkie wydatki, z powyższych kwot uskutecznione, należy bezzwłocznie przeprwadzić przez dziennik kasowy.

W szczególności wszelkie należności za konwoje winny być przez księgi kasowe Biura przeprowadzone i udokumentowane. Zakazuje się przyjmowania kosztów konwoju bez przeprowadzenia ich przez księgi kasowe Biura.

Wszelkie pozycje dochodów i wydatków dziennika kasowego winny być udokumentowane przechowanymi osobno w aktach załącznikami. W szczególności także wszelkie przez Biuro wystawione rachunki, winny być skopowane i przechowane.

§. 9.

Pobór opłat wyższych lub niższych niż w niniejszem rozporządzeniu ustanowionych, dozwolonym jest tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego na wniosek władzy utrzymującej Biuro.

§. 10.

Rozporządzenie niniejsze ma być przybitem w lokalu Biura w widocznem miejscu dla wiadomości stron.

§. 11.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje we wszystkich Biurach pracy, zorganizowanych na zasadzie ustawy z 16. marca 1904. Nr. 56 Dz. u. kraj., począwszy od dnia 1. stycznia 1911. roku aż do odwołania.

We Lwowie, dnia 28. grudnia 1910.

Marszałek krajowy:

Badeni, w. r.

Członek Wydziału krajowego:

Dąbski, w. r.

